

РОЛЬ ЖІНКИ У РОЗВИТКУ НАУКИ

Качанов С.А., Кириченко В.В.

Науковий керівник – канд. філос. наук, проф. Коробкіна Т.В.

Харківський національний університет радіоелектроніки
(61000, Харків, просп. Науки, 14, каф. філософії, тел. (057) 702-14-65)

This work is devoted to the problem of unjustified understatement of woman's role in the development of science. We have demonstrated great women's achievements in different branches of science. Marie Sklodowska Curie, Hedy Lamarr, Ada Lovelace, Grace Hopper, Mary Anning are just a little part of the female scientists which are mentioned in our article and who really have made a scientific revolution in various areas of our lives. All of them can be a brilliant example of the fact that women are not inferior to men in the outstanding discoveries of mankind.

Пригадуючи великі досягнення людства у сфері науки, багато хто називає імена та прізвища таких відомих та, дійсно, видатних постатей, як Архімед та Евклід, Ісаак Ньютон й Блез Паскаль, Володимир Вернадський та Дмитро Менделєєв, Альберт Ейнштейн і Ернест Резерфорд. Але в той же час, у будь-який період історії неважко відшукати передових і талановитих жінок-вчених, які рухали науку нарівні з чоловіками.

Наука – це та галузь, де жінки успішно конкурують з чоловіками. Часто їхні досягнення бувають незаслужено забутими, хоча людство ними й користується.

Метою даної роботи є привернення уваги до величних жіночих постатей у науці, що невиправдано рідко згадуються в історії науки.

Часто обділяють увагою Марію Склодовську-Кюрі – видатного фізика та хіміка, яка займалася дослідженням радіації як такої, радіоактивних променів і відкрила декілька нових хімічних елементів. Вона стала першою людиною, яка отримала дві Нобелівські премії, причому у різних науках: фізиці та хімії. Склодовська-Кюрі, дійсно, віддала себе науці: велику частину свого життя вона досліджувала явище радіоактивності, стала першою жінкою-викладачем у Сорбонні. Проте також вона віддала життя науці і у прямому сенсі – Марія стала однією з перших жертв тривалого поводження з радіоактивними елементами, померши від променевої хвороби. Разом зі своїм чоловіком (теж видатним професором фізики та хімії) П'єром Кюрі вона проводила досліди, які в решті-решт стали вирішальним у розвитку радіоактивності. На нашу думку, їх шлюб став одним з найвпливовіших для усього людства – симбіоз таланту Марії та досвіду П'єра став справді видатним.

Досить незвичайну історію життя мала американка Хеді Ламарр. Перший в історії еротичний фільм, успішна кар'єра в Голлівуді, мільйонні гонорари, натовпи шанувальників – все це здається другорядним у

порівнянні з тим, що ця голлівудська красуня винайшла технологію, яка допомогла створити в подальшому GSM, GPS, Bluetooth і сучасний Wi-Fi! На жаль, винахід занадто сильно випередив свій час, тому був засекречений на довгі роки. Лише в середині 80-х людство скористалося винаходом акторки. Без винаходів Хеді Ламарр зараз не літали б військові супутники і не працювали б стільникові телефони, а вже про системи навігації і говорити не варто. Так, напевно, все це винайшов би хто-небудь інший, але факт є факт – це зробила саме вона, голлівудська кінозірка.

Ада Лавлейс відома тим, що зробила опис ранньої версії обчислювального пристрою і склала першу у світі програму. На нашу думку, показним є те, що на згадку про цю талановиту жінку було розроблено універсальну мову програмування, названу в її честь. Не кожен вчений-програміст був удостоєний такої пошани.

Здається, досить складно уявити собі, як жінка може одночасно бути військовою і науковцем. Прикладом цього може слугувати історія Грейс Гоппер – американської вченої у галузі комп'ютерних наук та контр-адмірала ВМС США. Вона розробила перший компілятор для мови програмування та розвивала концепцію машинно-незалежних мов програмування, що призвело до появи мов високого рівня. Віра Гоппер в те, що програми слід скоріше писати мовою, близькою до англійської, аніж використовуючи машинний код, була втілена в Коболі, що став найуживанішою мовою програмування в бізнес-секторі того часу. Можна сказати, що всі сучасні програмісти мають дякувати цій жінці за суттєве спрощення у процесі програмування.

Були серед жінок і палеонтологи. Хоч за життя англійка Мері Еннінг і не набула широкої слави, але зробила вагомий внесок в уявлення про доісторичне життя та історію Землі. Незважаючи на базову освіту, вона стала чи не найосвіченішою людиною у сфері палеонтології в усьому Сполученому Королівстві. Проте дуже довгий час її здобутків не визнавали через те, що вона, по-перше, була жінкою, а по-друге, представницею робочого класу, у той час, коли наука було справою інтелігенції. Після смерті Мері Еннінг її незвичайна історія викликала величезний інтерес, і нею навіть захоплювався сам Чарльз Діккенс.

Отже, як ми з'ясували, усі ці приклади є яскравим доведенням того, що жінки зробили вагомий внесок у розвиток науки та людства. Людство повинно прагнути до створення такого світу, в якому кожна людина буде мати право на свободу самовираження.

Перелік посилань

1. Что говорили великие женщины? Яркие цитаты [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.aif.ru/society/people/41278>